

Yevropa Ittifoqi – O‘zbekiston: Barqaror energiya kunlari

Xalqaro konferensiya

O‘zbekistonda energiya samaradorligi: istiqbollar va muammolar
Radisson Blue mehmonxonasi, 2023 yil 27 iyun

**Turar-joy binolarining energiya samaradorligi - shaharlarda
loyihalarni portfellashtirish va kam uglerodli investitsiya loyihalarini
tayyorlash**

Mari-Anna Serve, Ekspertlar guruhi rahbari, FELICITY- Shaharlar uchun ekologik
yechimlar

Turar-joy binolarining energiya samaradorligi - shaharlarda loyihalarni **portfellashtirish** va kam uglerodli investitsiya loyihalarini tayyorlash

Kam uglerodli investitsiyalar uchun energetikani moliyalashtirish - Shaharlar uchun maslahat markazi Sharqiy hamkorlik va Markaziy Osiyo dasturlari

Xalqaro konferensiya
O'zbekistonda energiya samaradorligi: istiqbollar va muammolar

27 iyun 2023 y., Radisson Blu mehmonxonasi, Toshkent

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

ASOSLASH

Shaharlarning kam uglerodli infratuzilmasi loyihalari va moliyalashtirish o'rtasidagi bo'shliqni qisqartirish

GEOGRAFIK VA SEKTORAL QAMROV

Ukraina: turar-joy binolarida suv ta'minoti, kanalizatsiya, energiya samaradorligi
Qozog'iston, O'zbekiston: turar-joy binolarida energiya samaradorligi

DAVOMIYLIGI

2022 – 2026

HAMKORLAR

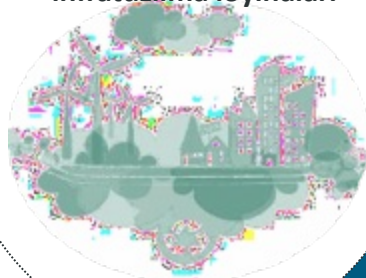
- Vazirliklar va davlat idoralari
- Loyiha tashkilotchilari (masalan, munitsipalitetlar, uy-joy mulkdorlari uyushmalari, ESKO)
- Moliyaviy vositachilar (masalan, mahalliy banklar, energiya tejash fondlari)

FELICITY INVESTITSIYA LOYIHALARINI VA MOLIYANI BIRLASHTIRADI

Kam uglerodli infratuzilmaga talab va iqlimni moliyalashtirish o'rtasidagi bo'shliqni yengish

Shahardagi kam uglevodli infratuzilma loyihalari

Cheklangan potentsial
Siyosiy to'siqlar

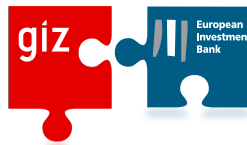
Moliyaviy manbalardan foydalanish imkoniyati cheklangan
Moliyalashtirish uchun munosib loyihalarning yo'qligi

Iqlimni moliyalashtirish

BIZ NIMA QILAMIZ: SIYOSAT VA HARAKATLAR O'RTASIDAGI ALOQANI TA'MINLAYMIZ

FELICITY qanday qilib shaharlarda iqlim o'zgarishiga qarshi kurash ish uchun siyosat, loyihalarni ishlab chiqish va moliyalashtirishni birlashtiradi

Kompleks yondashuv: barcha bosqichlarda GIZ va EIB tajribasini birga qo'llash

Tariflar bozorini o'rganish, qurilish qoidalarini yangilash...

Milliy darajadagi tarmoq strategiyalari va tarmoq rejalari

Davlatning yaxshilangan ichki siyosati va MDBH amalga oshirish salohiyati

Munitsipal infratuzilmani rejalashtirish bo'yicha hujjatlarni ishlab chiqish

Loyiha bilan bog'liq normativ-huquqiy va siyosiy muhitni qo'llab-quvvatlash

Loyiha oqimini rejalashtirish va mahalliy iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish bo'yicha mahalliy harakat uchun potensial

Loyihalarni texnik-iqtisodiy asoslash, tuzish va tayyorlash

Moliyalashtirish va investitsiyalar

Joriy etish

Kredit/grant olishga berilgan arizalarni qo'llab-quvvatlash

Loyihani tanlash mezonlari va rejimini aniqlash

Loyihani identifikat siya qilish

Moliyalashtirishsiz shaharlar va moliyalashtirish manbai o'rtasidagi aloqani rivojlantirish

CITIES CLIMATE
FINANCE
LEADERSHIP
ALLIANCE

City Climate
Finance Gap Fund

Loyihalarni rejalashtirish salohiyatini mustahkamlash, loyihalarni tanlash va loyiha tashkilotchilarining ustuvor yo'nalishlarini belgilash

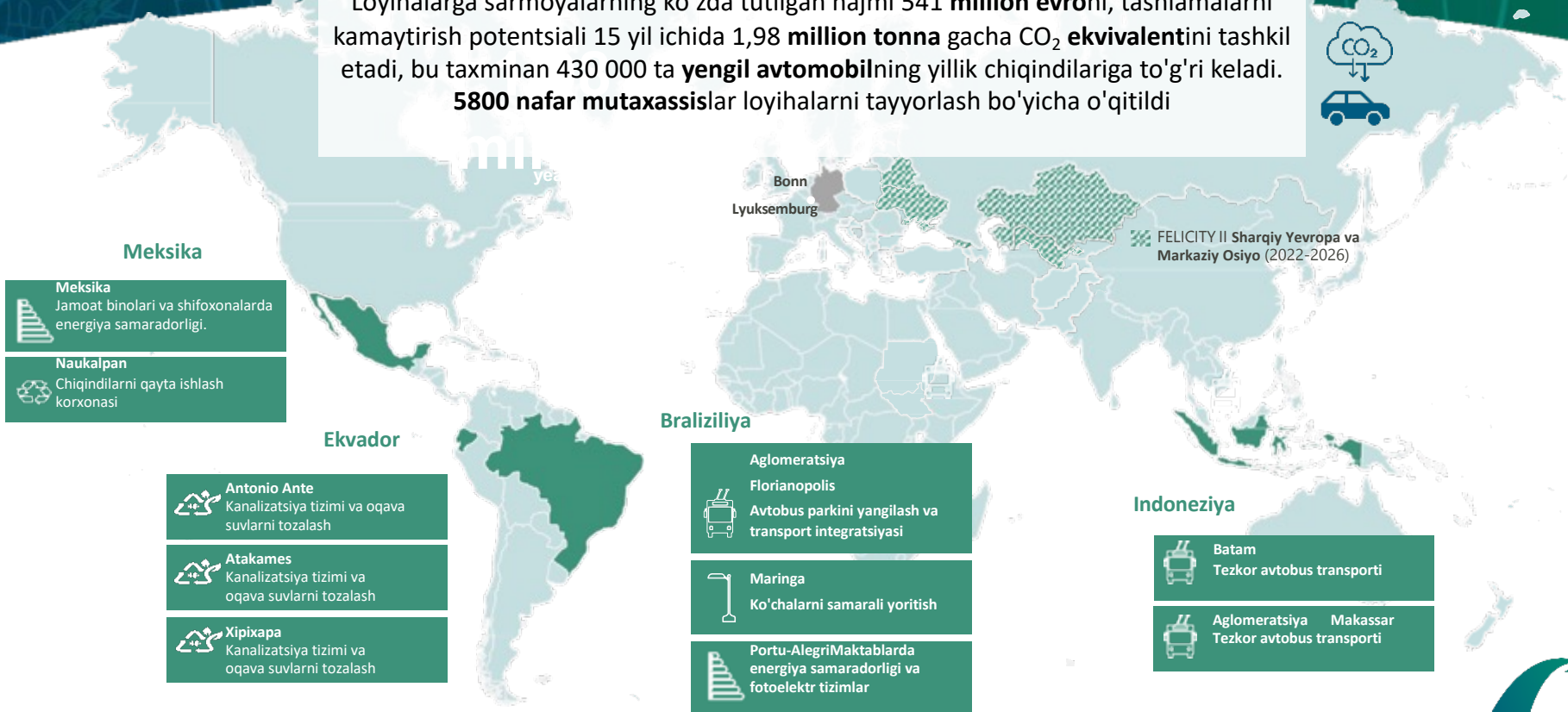
Loyiha tashkilotchilarini texnik, moliyaviy va iqtisodiy asoslarda qo'llab-quvvatlash

Moliyaviy vositachilarni kuchaytirish

FELICITY: INVESTITSIYALAR TAVSIFI VA HAJMI

2017-2022 Shaharlar bilan olib borilgan ishimiz natijalari

Loyihalarga sarmoyalarning ko'zda tutilgan hajmi 541 **million evroni**, tashlamalarni kamaytirish potentsiali 15 yil ichida 1,98 **million tonna** gacha CO₂ **ekvivalentini** tashkil etadi, bu taxminan 430 000 ta **yangil avtomobilning** yillik chiqindilariga to'g'ri keladi. **5800 nafar mutaxassislar** loyihalarni tayyorlash bo'yicha o'qitildi

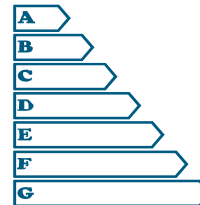
FELICITY II – SHARQIY HAMKORLIK VA MARKAZIY OSIYO

2022-2026 yillarga mo'ljallangan
dastur hajmi

FELICITY Global doirasida EIB-GIZ hamkorligi asosida, FELICITY II Ukraina, Qozog'iston va O'zbekistonda kam uglerodli infratuzilma loyihalarini qo'llab-quvvatlaydi.

Maqsadli sektor islohotini qo'llab-quvvatlash, ko'p darajali salohiyatni oshirish va loyihalarni tayyorlashni integratsiyalash orqali asosiy tarmoqlarda keng ko'lamli moliyalashtirish va transformatsion o'zgarishlarni kuchaytirish.

GIZning texnik yordam ko'rsatish tajribasini va joylarda EIBning uzoq muddatli imtiyozli moliyalashtirish bilan kuchli ishtirokini birlashtirish.

Manfaatdor tomonlarni birlashtirish, mintaqaviy almashinuvga yordam berish va global tashabbuslarda ishtirok etish.

Umumiy sektoral vazifalar

- Qurilish sektori yakuniy energiyaning eng yirik iste'molchilaridan biri hisoblanadi.
- Energiya ishlab chiqarish asosan qazib olinadigan yoqilg'ilarga asoslangan.
- Binolarning aksariyati 1980 yilgacha qurilgan.
- Yuqori darajada subsidiyalangan energiya tariflari energiya samaradorligini oshirish bo'yicha choratadbirlarga investitsiyalarning jozibadorligini cheklaydi.

FELICITY II uchun imkoniyatlar

- Energiya samaradorligi jamg'armasini yaratish va tadbiq etish jarayonida to'plangan tajribani Ukrainada mintaqaviy tarqatish bilan bir qatorda xalqaro amaliyot.
- Salohiyatni oshiradigan muvaffaqiyatli yondashuvlarni mamlakatlar o'rtasida o'tkazish (masalan, uy egalari, energiya auditorlari, uy-joy boshqaruvi loyihalarini ishlab chiquvchilar uchun) va o'zaro ta'limni qo'llab-quvvatlash
- Umumiy iqtisodiy xarajatlarga asoslangan isloh qilishga yondashuvlar (shu jumladan subsidiyalarga byudjet mablag'lari, uglerodning soya narxi va h.k.).

Kutilayotgan natijalar

oldin

bugun

Dastlabki daraja, kVts/yil	Tadbirlar amalga oshirilgandan keyin kutilayotgan xarajatlar, kVts/yil	Kutilayotgan iqtisod, kVts/yil	%	CO2 ning kutilayotgan iqtisodi, t/yil	CO2, kg/m2/yil	Solishtirma energiya iste'molini kamaytirish, %
1 863 221	1 156 686	706 535	38	177	46	28

УЧАСТИЕ В ПРОГРАММЕ «ЭНЕРГОДОМ»:

На общем собрании собственники ТСЖ «Антонича 32» проголосовали за то, чтобы принять участие в Программе Фонда энергоэффективности «ЭНЕРГОДОМ» по пакету Б «Комплекс» и приняли решение реализовать следующие мероприятия по повышению энергоэффективности:

— теплоизоляция или замена труб внутренней системы отопления в неотапливаемых помещениях;

— теплоизоляция или замена труб системы горячего водоснабжения в неотапливаемых помещениях;

— гидравлическая балансировка системы отопления путем установки автоматических (балансировочных) клапанов;

— комплекс работ по теплоизоляции и обустройству наружных стен и цоколей.

До

После

ГЛАВНЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОЕКТА

Заявленная общая стоимость Проекта- 7.2 млн
Предварительно рассчитанная сумма гранта - 5 млн

Заявленная годовая экономия после реализации проекта

— средства (грн.) - 650 тыс

— энергия (кВтч/год) - 501 тыс

Заявленное ежегодное снижение выбросов CO₂; выбросы (т/год) - 128

Общий вклад домовладельцев (грн.) -1.8 млн

Софинансирование в рамках городской программы (Львов) (грн.) -400 тыс

Стоимость на каждую квартиру (грн/м²) -243

Доля домовладельцев, необходимая для проекта (за 60 м² квартиры, грн.) - 14.5 тыс

**ЭКОНОМИЯ
ЭНЕРГИИ, %**

**Класс
энергоэффективности
здания после
модернизации**

ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ О ДОМЕ

Общая площадь дома 8 795 м²

Количество квартир - 108

Этажность 9

Количество домовладельцев - 260

Количество подъездов 3

FELICITY: GLOBAL TARMOQLAR, HAMKORLIKLAR VA TASHABBUSLAR

Bundan tashqari, FELICITY II tegishli tashabbuslar orqali o'zaro ta'lim va bilim almashish kabi hamkorlikdagi tadbirlar orqali **kam uglerodli infratuzilmani moliyalashtirishning ilg'or mintaqaviy tajribasini kengaytiradi**

- **Submilliy** iqlimni moliyalashtirish maqsadida hamkorlik qilish, bilim almashish va sheriklik uchun global platforma bo'lgan **Shaharlar iqlimini moliyalashtirish bo'yicha yetakchilar alyansining (CCFLA)** o'z mintaqaviy bo'limi orqali shahar kam uglerodli infratuzilmasini moliyalashtirish bo'yicha ilg'or tajribalarni birgalikda yaratish va almashish.
- Shahar iqlimiga sarmoyalar kiritish bo'yicha yetakchilik (**LUCI**) tashabbusi bilan ishlash, FELICITY II bilan qo'shilish uchun loyihalar olamini (City Climate Finance Gap Fund kabi) faollashtirish

Muammolar, yechimlar, kutilayotgan natijalar

E'TIBORINGIZ UCHUN RAXMAT

marie.serve@giz.de